

HETI JELENTÉS – 26/52

Így szerezte meg Amerika a globális tőkeáramlások egyharmadát – [Teljes cikk](#)

A Covid-járvány kitörése óta az Egyesült Államok a globális tőkeáramlások közel egyharmadát vonzotta be, elsősorban a magas kamatlábaknak és a kormányzati ösztönzőknek köszönhetően. A korábbi években ez az arány mindössze 18 százalék volt, így az új tendencia eltér a pandémia előtti időszaktól, amikor a tőke inkább a feltörekvő piacokra, például Kínába áramlott, amelynek a részesedése a járvány előtti 7-ről 3 százalékra csökkent. Az amerikai dominancia azonban nem feltétlenül lesz tartós, mivel a Fed kamatcsökkentést fontolgat, és a közelgő választások, valamint a növekvő adósság miatt egyre nagyobb a politikai és pénzügyi bizonytalanság.

Címkék: [befektetések](#) | [tőkepiac](#) | [USA](#)

Kína a sertéshús megvámolásával vág vissza Brüsszelnek – [Teljes cikk](#)

Peking dömpingellenes vizsgálatot indít az EU-s sertéshús behozatala kapcsán. Egyértelműen a kínai elektromos autókra kivetett extravámokra adott válaszcsepéről van szó, ugyanakkor azt mindkét fél tudja: a kereskedelmi háború eszkalációja keserves következményekkel járhat. Az EU-nak van miért aggódnia, mivel a kínai piac az európai sertéshúsexportnak a 17 százalékát teszi ki, amely 2020-ban 7 milliárd eurós forgalmat generált.

Címkék: [extravámok](#) | [kereskedelmi háború](#) | [szubvencióellenes vizsgálat](#)

Ismét meglódult a globális ingatlanpiac – [Teljes cikk](#)

A magas kamatlábak ellenére az ingatlanárak Kína kivételével világszerte emelkedtek, ami újabb lakásépítési boom lehetőségét vetíti előre. Amerikában és más fejlett országokban a lakásárak növekedése a fix kamatozású jelzáloghitelek elterjedésének és az ingatlan tulajdonosok nagyobb áldozatvállalásának köszönhető, amelyek segítenek elkerülni a tömeges kényszereladásokat és stabilizálják az árakat. Emellett számos országban a növekvő bevándorlás és a gazdasági erő is hozzájárul a kereslet fenntartásához, a várható kamatcsökkentések és a bérek emelkedése pedig tovább fűti majd az ingatlanárakat.

Címkék: [bevándorlás](#) | [ingatlanárak](#) | [ingatlanpiac](#) | [lakáshitel](#)

Németország tovább csúszik a lejtőn – [Teljes cikk](#)

Németország versenyképessége jelentősen romlott az elmúlt tíz évben, a világranglistán a hatodik helyről a huszonnegyedikre esett vissza. A kormányzati, gazdasági és infrastrukturális teljesítmény gyenge, és a jelenlegi Scholz-kabinet konszenzusképtelensége tovább rontja a helyzetet. Az IMD-jelentés szerint az ország különösen rosszul teljesít az innováció terén, és a kormány zöldátállási politikája is súlyos anyagi terheket ró az államra, növelve a társadalmi feszültségeket.

Címkék: [német gazdaság](#) | [német versenyképesség](#) | [Scholz-kormány](#)

Habeck Pekingbe rohant tüzet oltani az EV-tarifák miatt – [Teljes cikk](#)

Robert Habeck német gazdasági miniszter Pekingbe utazott, hogy tárgyaljon a kínai kereskedelmi miniszterrel és más vezetőkkel az elektromos autókra kivetett uniós vámokról. A német kormány kritikusan viszonyul az EU vámterveihez, mivel Peking esetleges válaszlépései tovább rontanák a már így is gyengélkedő német gazdaságot. A kínai miniszterrel folytatott megbeszélésén Habeck kijelentette: a vámok kivetése a legrosszabb megközelítés, mivel azok egy ördögi spirálhoz vezethetnek, a problémák megoldásának az egyetlen módja pedig a párbeszéd.

Címkék: [kereskedelmi háború](#) | [Kína](#) | [Németország](#)

Törökország közeledése a BRICS-hez: egy újabb geostratégiai bravúr? – [Teljes cikk](#)

Törökország BRICS-csoporthoz való közeledése heves vitákat váltott ki az elemzők között. Hakan Fidan török külügyminiszter kijelentései és legutóbbi pekingi, majd moszkvai látogatása rámutatnak Ankara azon törekvésére, hogy diverzifikálja külpolitikáját és erősítse nemzetközi befolyását. Bár a BRICS-tagság előnyei közé tartozik a gazdasági kapcsolatok erősítése és a geopolitikai befolyás növelése, belépése esetén Törökországnak komoly kihívásokkal is szembe kellene néznie például a csoporton belüli eltérő politikai és gazdasági rendszerek miatt. Ankara célja, hogy kiegyensúlyozott külpolitikával hidat képezzen Kelet és Nyugat között, megőrizve hagyományos nyugati szövetségeit, miközben új gazdasági és politikai partnerségeket alakít ki.

Címkék: [BRICS](#) | [geopolitikai átrendeződés](#) | [összekötő államok](#) | [Törökország](#)

Gabonapóker: a mezőgazdasági imperializmus játéka Európában – [Teljes cikk](#)

Michael Hudson professzor szerint az Egyesült Államok gazdasági dominanciájának megőrzésére irányuló stratégiájában kulcsszerepet játszik az olaj és a gabona nemzetközi kereskedelmének ellenőrzése. Az EU a közös agrárpolitikájával sikeresen ellen tudott állni az amerikai befolyásolási törekvéseknek, ami az USA és az EU között komoly diplomáciai konfliktusokat okozott. Az ukrajnai háború és az amerikai vállalatok ukrán földterületekbe való befektetése azonban újabb feszültségeket kelt, mivel az ukrán gabonaimport fenyegetést jelent az európai mezőgazdaság számára.

Címkék: [élelmiszer](#) | [gabona](#) | [önellátás](#)

Zöldgazdaság

2

Az elektromos autók a villamosenergia-hálózatot is tehermentesíthetik – [Teljes cikk](#)

Több vállalat is vizsgálja, miként lehetne felhasználni az elektromos járművek (EV) energiatároló rendszereit a villamosenergia-hálózat tehermentesítésére és a megújulókból származó többletenergia hatékony tárolására. Vannak már sikeres technológiák, ilyen a kétirányú töltés. A müncheni Mobility House olyankor vásárol, amikor a legolcsóbb a nap- és a szélenergia, és azt az Európa-szerte kiépített töltőhálózatra csatlakoztatott elektromos járművekben tárolja. Amikor pedig megnő a kereslet, nyereséggel továbbértékesítik az áramot. A technológiát már a Renault is használja, és az tervezik, hogy ha Franciaországban sikeres lesz, akkor más európai országokra is kiterjesztik. Persze a kétirányú töltéshez fűződnek kétségek is, de az biztos, hogy nagymértékben ösztönözheti az EV-k vásárlását és az energiatároló rendszereik újrahasznosítását.

Címkék: [elektromos autók](#) | [elektromos tárolók](#) | [megújuló energia](#) | [zöldátállás](#)

Biden a saját zöldgazdaságát lassítja a Kína elleni védővámokkal – [Teljes cikk](#)

Az USA legnagyobb megújulóenergia-termelő cégének vezetője a Financial Times hasábjain figyelmeztette Joe Bident. Arra kérte az elnököt, hogy ne vessen ki további kereskedelmi vámkokat a kínai zöldenergia-technológiákra, mert ezzel lábon löheti magát Amerika: ugyanis így a saját zöldfordulatának sikerét kockáztatja.

Címkék: [Biden](#) | [energiatárolás](#) | [naperőmű](#) | [zöldgazdaság](#)

Háború, szankciók, hadiipar

3

A hidegháború óta nem volt ekkora létszámbővítés a hadiiparban – [Teljes cikk](#)

Az ukrajnai háború és a sűrűsödő konfliktusok miatt a védelmi vállalatok a hidegháború vége óta nem látott ütemben toboroznak munkaerőt. A korábbi évtizedeket jellemző kis volumenű megrendelések hirtelen megugrása és a technológiai csoportok által a digitális készségekért folytatott versengés a munkaerő-felvételi hullám legfőbb hajtóereje. Ezek a cégek egyre többet fordítanak arra is, hogy a megfelelő készségekkel rendelkező szakemberek kerüljenek ki az akadémiákról. A szükséges képesítés hiánya leginkább a nukleáris projekteket is működtető vállalatokat érinti.

Címkék: [hadiipar](#) | [munkaerő](#) | [nukleáris fegyverek](#) | [védelmi költségvetés](#)

Nocsak: több orosz gázt vett Európa májusban, mint amerikait – [Teljes cikk](#)

Még mindig nem sikerül kiiktatni az orosz gázt az európai megrendelésekből. A múlt hónapban Moszkva Európa gázimportjának 15 százalékát biztosította, maga mögé utasítva az Egyesült Államokat. A jelenség az amerikai LNG-export infrastrukturális okokra visszavezethető átmeneti visszaesésének köszönhető, amely kiegészült azzal, hogy Oroszország a júniusban tervezett karbantartási munkálatok miatt májusban sokkal több gázt juttatott a törökországi elosztókba.

Címkék: [földgázimport](#) | [orosz LNG](#) | [szankciók](#)

Az új francia kormány azonnal törölné Macron örült tervét – [Teljes cikk](#)

Amennyiben Le Pen pártja nyer az előre hozott parlamenti választásokon, Jordan Bardella lehetséges miniszterelnök egyetlen francia katonát sem engedne ukrán területre, de a nagy hatótávolságú rakéták átadása sem szerepel a terveiben.

Címkék: [Emmanuel Macron](#) | [francia választások](#) | [Jordan Bardella](#) | [ukrán segély](#)

Mennyit tudnának lefoglalni az oroszok a G7-országok vagyonából? – [Teljes cikk](#)

Az oroszok is figyelték a legutóbbi G7-csúcst, hiszen a befagyasztott orosz vagyonról is döntöttek volna. Még a Politico is „béna kacsák találkozójának” nevezte az eseményt, rámutatva a legtöbb részt vevő állam belső problémáira. Moszkva válaszul lajstromba vette, hogy mekkora vagyona is van a G7-eknek nála, amit elkobozhatna. Bár ez az összeg csak alig harmada annak, amit a Nyugat befagyasztott, annak elvétele így is érzékenyen érintheti a G7-eket.

Címkék: [G7](#) | [Oroszország](#) | [vagyonelkobzás](#)

Az orosz LNG és a bankszektor az újabb EU-s szankciós csomag célpontja – [Teljes cikk](#)

Az Európai Unió új szankciócsomagot hagyott jóvá, amely az orosz LNG-szektor és a bankrendszerre célozza. Az intézkedések megtiltják az orosz cseppfolyósított földgáz átrakódását az EU kikötőiben, de az európai felhasználásra szánt szállítmányok továbbra is engedélyezettek. A büntetőintézkedések kiterjednek az orosz árnyéktankerflottára és a moszkvai SPFS banki üzenetküldő rendszerre is, amelyet főként az olajszankciók megkerülésére használnak. Emellett korlátozzák az Oroszországhoz köthető politikai pártok, agytrösztök és médiaszolgáltatók finanszírozását, valamint több tucat kínai, törökországi és indiai vállalattal való kereskedelmet.

Címkék: [orosz LNG](#) | [szankciók](#) | [ukrajnai háború](#)

Amerika szigorítana a hadkötelezettségen – [Teljes cikk](#)

A képviselőház jóváhagyta a 883,7 milliárd dolláros honvédelmi költségvetést, amely számos új intézkedést is tartalmaz: felhatalmazza a Nemzeti Gárdát, hogy fellépessen a déli határon folyó migráció ellen, blokkolná az abortuszhoz kapcsolódó kiadások finanszírozását, emellett megtiltaná a nemváltó műtétek és a hormonkezelések támogatását. Automatikusan nyilvántartásba vennének minden hadköteles korú Amerikában élő férfit az úgynevezett szelektív szolgáltatási rendszerben (Selective Service System). Azaz minden 18–26 év közötti munkaképes férfit potenciálisan besorozhatnak a kongresszus által a jövőben kihirdetett háború esetén.

Címkék: [hadkötelezettség](#) | [USA](#)

Társadalom és technológia

4

Washington kissé lemaradt az MI szabályozásában – [Teljes cikk](#)

Washington bár jelentős összegeket költ a mesterségesintelligencia (MI)-fejlesztésekre, kissé lemaradt a szabályozásában. Az Európai Unió gyorsan lépett, már véglegesítette az MI-törvényt, míg az USA csak egy általános ütemtervet tett közzé, amely nem foglalkozik az új technológiával járó kihívásokkal. Chuck Schumer, a szenátus többségi vezetője szerint „minél tovább várunk, annál nagyobb lesz a szakadék” az innováció és a szabályozás között, utóbbi hiánya miatt pedig a magánszektor túlságosan nagy szerepet kap az MI fejlődésében.

Címkék: [mesterséges intelligencia](#) | [szabályozás](#) | [USA](#)

Az Emírségek MI-reménysége – [Teljes cikk](#)

Az Egyesült Arab Emírségek stratégiai célja, hogy a mesterséges intelligencia (MI) területén egy globális nagyvállalatot hozzon létre. Ez az Abu-Dzabiban alapított G42 nevű cég, amely nem saját MI-modelleket fejleszt, hanem infrastruktúrát épít helyi MI-vállalatok számára, együttműködve az OpenAI-jal és a Cerebras chipfejlesztővel. A cél, hogy ne csak az olajfüggőséget szüntessék meg, hanem középhatalommá váljanak, és a befolyásukat kiterjesszék. Kazahsztánban és Kelet-Afrikában is befektetnek, digitális ökoszisztémákat fejlesztenek, emellett megújulóenergia-projektek támogatnak. Az USA aggodalommal figyeli a terjeszkedést, és feltételül szabták, hogy a cég szakítson meg minden hardveres együttműködést a kínai Huawei-jel.

Címkék: [Egyesült Arab Emírségek](#) | [G42](#) | [mesterséges intelligencia](#)

Az Nvidia a világ legértékesebb vállalata – [Teljes cikk](#)

Az Nvidia a Microsoftot és az Apple-t megelőzve a világ legértékesebb tőzsdén jegyzett vállalattá vált, amely többek között a mesterségesintelligencia-láznak és a technológia használatát lehetővé tevő mikrocsipeknek köszönhető. A vállalat piaci kapitalizációja 3335 milliárd dolláros csúcstételt is elért – ezzel megelőzve a két, egymással régóta versenyző technológiai óriást.

Címkék: [mesterséges intelligencia](#) | [Nvidia](#)

Kvantumszámítógépek: nagyon okosak, de mire használjuk? – [Teljes cikk](#)

A McKinsey tanácsadó cég szerint a kvantum-számítástechnika piaca 2035-re elérheti a közel 1300 milliárd dollárt. Ez azonban csak akkor következik be, ha – amellett, hogy okos – hasznos is. A Google és az XPrize 5 millió dollárt kínál annak, aki megmutatja, mire lehetne használni a kvantumszámítógépeket, mert jelenleg nincsenek világos felhasználási esetek. Ugyanakkor ígéretes alkalmazási területei közé tartozik a kémia, az anyagtudomány, a gyógyszeripar, a széndioxid-megkötés és a fúziós reakciók modellezése. A kvantumszámítógépek piaca gyorsan növekszik, de a technológia széles körű alkalmazásához még jelentős fejlesztések szükségesek.

Címkék: [gyógyszeripar](#) | [kvantumszámítógépek](#) | [technológia](#)

Az amerikaiak továbbra is konzervatívak a gazdasági kérdésekben – [Teljes cikk](#)

A Gallup felmérése szerint az amerikaiak többsége gazdasági kérdésekben konzervatív, míg társadalmi kérdésekben liberális nézeteket vall. Az elmúlt 25 évben nőtt a társadalmi kérdésekben liberálisnak vallók aránya, míg gazdasági kérdésekben továbbra is a konzervatív nézetek dominálnak. A liberális nézetek növekedése főként a demokraták körében tapasztalható, míg a republikánusok és függetlenek orientációja nem változott jelentősen. Az amerikaiak a társadalmi kérdésekben egyenlő arányban vallják magukat konzervatívnak, mérsékeltnek és liberálisnak.

Címkék: [amerikai gazdaság](#) | [amerikai társadalom](#) | [USA](#)

Hazai helyzetjelentés

5

A fogyasztás bővülése ellensúlyozhatja a külső kereslet gyengülését – [Teljes cikk](#)

A Makronóm Intézet legfrissebb előrejelzése alapján a magyar gazdaság az idei évben visszatérhet a növekedési pályára. A gazdaság teljesítménye 2024-ben 2,8 százalékkal bővíülhet, ami jövőre 4 százalék feletti ütemre gyorsulhat.

Címkék: [fogyasztás](#) | [infláció](#) | [Magyarország](#)

A két számjegyű béremelkedés jövőre is fennmaradhat – [Teljes cikk](#)

Idén a bruttó átlagkereset 13,6, jövőre pedig további 10,5 százalékkal emelkedhet. Ez erős reálbér-dinamikát eredményezhet, ami érdemben javítja a háztartások jövedelmi helyzetét, ezáltal jelentős támaszt jelent a fogyasztásnak és a gazdasági növekedésnek.

Címkék: [bérek](#) | [keresetek](#) | [reálbérek](#)

Magyarország az EU legszegényebb országa? Fake news a köbön – [Teljes cikk](#)

Ismét álhírek keringenek a hazai sajtóban arról, hogy Magyarország az EU legszegényebb tagországa lenne. Az Eurostat által használt, valós szegénységi mutató szerint tizenkét ország teljesít jobban Magyarországnál és tizennégy rosszabbul, tehát nem hogy sereghajtók nem vagyunk, hanem a mezőny első feléhez tartozunk.

Címkék: [fogyasztás](#) | [jövedelem](#) | [szegénység](#)

A gazdaságfehérítésben is élen járunk – [Teljes cikk](#)

Az Európai Unión belül 2010 óta Magyarország hajtotta végre az egyik legnagyobb gazdaságfehérítést, az áfarés mértéke 22-ről 4,4 százalékra, a GDP-arányos adóelvonás mértéke 40-ről 35 százalékra csökkent – jelentette ki Varga Mihály az Adóigazgatások Európai Szervezete éves közgyűlésén. A pénzügyminiszter kiemelte: hazánk EU-elnökségi ciklusának fő célja az európai gazdaság versenyképességének megerősítése lesz, amelynek egyik legfontosabb eleme az adókönyezet.

Címkék: [adópolitika](#) | [gazdaságfehérítés](#) | [gazdaságpolitika](#)

Aktuális gazdasági és geopolitikai összefüggések vezetői elemzése és előrejelzése

A ZÖLDÁTÁLLÁS FELFORGATJA AZ ENERGIAPIACI ERŐVISZONYOKAT

A megújuló energia, különösen a napelemek szerepe a globális zöldátállással jelentősen megnőtt: tavaly már a napelemek adják az újonnan telepített megújulóenergia kapacitások háromnegyedét, az energiatermelésük pedig az elmúlt évtizedben megtízszereződött. Az iparágat Kína dominálja, amely folyamatosan növeli a kapacitásait úgy a gyártásban, mint az energiatermelésben, tovább erősítve globális piaci pozícióit. Az energiaipar évszázados uralkodóit, a nyugati olajóriásokat (Big Oil) már középtávon beérhetik, sőt meg is előzhetik a vezető kínai napelemgyártók (egyfajta „Big Green” alkotva). Ha ez bekövetkezik, az teljesen átalakítja az eddig hagyományosan Nyugat-uralta energiapiacot.

Rohamosan elterjed a megújuló energia

A [Nemzetközi Energiaügynökség \(IEA\)](#) szerint tavaly 50 százalékkal, közel 510 GW-ra nőtt a megújuló kapacitások globális éves bővítése, ami az elmúlt húsz év leggyorsabb növekedési üteme. A jelenlegi piaci körülmények és szabályozások mellett a globális megújulóenergia-kapacitások 2028-ra elérik a [7300 GW-ot](#), ami bár elmarad a kapacitás megháromszorozásának célértékétől, mégis jelentős, 2,5-szeres emelkedés 2022-höz képest. Ezen belül is a fotovoltaikus, közismert nevén napelem-technológia az iparág kulcseleme, amely 2023-ban már az újonnan telepített megújuló kapacitások háromnegyedét adta, ráadásul a leggyorsabb ütemben bővül mind közül ([13,5 százalékos](#) összetett éves növekedési rátával). Tavaly az EU-ban megtermelt villamos energia 44 százaléka megújulókból származott, amelyhez a napenergia [9 százalékkal](#) járult hozzá. Hazánk kiemelkedik az EU-s átlagból a maga 18 százalékos részarányával, míg az Egyesült Államokban ez az arány mindössze [3,9 százalék](#). Mindeközben Kína is rákapcsolt, és tavaly 55 százalékkal növelte napenergia-termelését, elérve a [610 GW-ot](#), ami a teljes energiatermelésének közel 21 százaléka.

Kína a napelemiparág megkerülhetetlen szereplőjévé vált

Bár a napelemes technológia alkalmazását az Egyesült Államokban találták fel, mégis Kína látta meg benne először a potenciált, mára pedig az iparág szinte egyeduralkodója lett. Az eredetileg úrkutatásban használt technológia a kínai fejlesztéseknek és a kedvező áraknak hála az Európai Unió zöldátállásának egyik alappillérvé vált. Az innovációban ugyan továbbra is az USA az első, de a [tíz legnagyobb napelemgyártó](#) vállalat közül ma már nyolc Kínában van, és csak kettő található amerikai kontinensen. Peking itt nem állt meg, és tavaly további 130 milliárd dollárt fektetett be a napenergia-iparba, ennek köszönhetően a következő években a világ poliszilícium-, ostya-, cella- és modulgyártási kapacitásának [több mint 80 százalékát](#) fogja birtokolni. Az USA a magántőkén keresztül igyekszik lépést tartani, csak a magánbefektetések [51 milliárd dollárt](#) irányítottak a napenergia-iparba 2023-ban, amiben hatalmas szerep jut az [inflációcsökkentési törvénynek](#). Bár a napelemtermelési kapacitás az Egyesült Államokban a tervek szerint a hatszorosára nő, az Európai Unióban pedig megduplázódik, Kína fölénye jó eséllyel a következő években is fennmarad az ország tudatos, immár negyed évszázada tartó iparpolitikájának köszönhetően.

A napelemes fotovoltaikus gyártási kapacitás tervezett növekedése világszerte lehetővé teszi, hogy 2030-ban több mint 800 GW új napelemes kapacitást telepítsenek. Ugyanakkor az iparág értékláncának egészére kiterjedő árcsökkenés, amelyet az éles verseny és a gyártási túlkapacitás okoz, lassíthatja a telepítés eredeti ütemét. A napelemgyártó üzemek létesítése gyorsabb ütemben zajlott, mint a napelemekből származó energia elszállítására képes elektromos hálózat

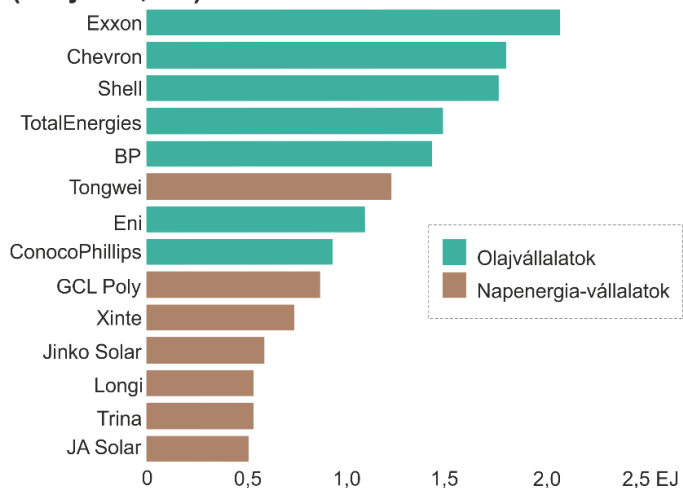
fejlesztése, így a napelemgyártás kihasználtsági aránya 40 százalék alá esett. Ennek a javítása világszerte felgyorsítaná a zöldátállás folyamatát.

A kínai napenergiacégek beérhetnek a nyugati olajvállalatokat

Kína iparágbeli súlyát mutatja, hogy a vezető hét kínai napelemvállalatnak **nagyobb a befolyása a 21. század energiaiparára, mint az előző századot uraló nyugati olajipari óriásoknak**. Míg az ExxonMobil, a Chevron, a Shell és a BP közismert vállalat, a Tongweiről, a Xinte Energyről és a Trina Solarról eddig még kevesen hallottak. Ugyanakkor a világ energiaellátását tekintve utóbbiak már legalább annyira meghatározók, mint az olajipar vezető cégei. Az olajóriásoknak egy évszázadon át olyan globális befolyásuk volt, hogy képesek voltak **akár kormányokat is megbuktatni** vagy felemelni. Csak az államosítások hulláma és az 1973-as olajválság vetett véget ennek a modellnek. **Most azonban egy újabb jelentős átalakulás várható, köszönhetően a zöldátállás és a kínai napenergia-szektor megállíthatatlan felemelkedésének.**

Sok szempontból a napenergia-vállalatok már meg is előzték a nagy olajtársaságokat. A két energiaforrás összevethetőségéhez a nyersanyagok mértékegységeit egy energiát leíró mértékegységre, az exajoule-ra (EJ) kell átváltani. Egy exajoule villamos energia elegendő lenne Ausztrália, Olaszország vagy Tajvan egyéves ellátására. **Összehasonlítva a két szektor energiatermelését, látható, hogy a napelemgyártók már közelítenek a vezető olajvállalatokhoz, a piac növekedési potenciálja pedig gyorsan felszámolhatja a maradék különbséget (1. ábra).** Ráadásul, ha figyelembe vesszük, hogy a két vállalati kör pontosan mennyi energiát tud előállítani jelentős további beruházások nélkül – összehasonlítva az olajtársaságok geológiai készleteit azzal, amit a napelemgyártók képesek előállítani, mielőtt a berendezéseik elhasználnának –, a zöldenergia egyértelműen a lista élére kerül.

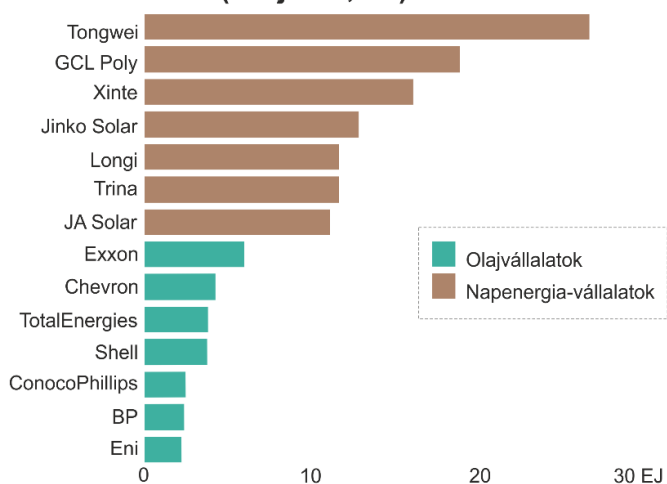
1. ábra: A nagy napenergia-, illetve olajvállalatok által biztosított éves hasznos energiamennyiség (exajoule, EJ)

Forrás: Bloomberg

Van azonban még egy fontos tényező. Egy-egy darab 2024-ben eladott napelem évtizedekig termel majd villamos energiát, a legtöbbjükre pedig 25 éves garancia vonatkozik. Az idén eladott olaj és gáz ezzel szemben néhány hónap alatt elhasználódik. **Ha megnézzük az egyes napelemek által a teljes életciklusuk alatt a következő 25 évben a világgazdaságba bekerülő energiát, az sokszorosa annak, mint amit a nagy olajtársaságok évről évre biztosítanak (2. ábra).** Ennek a folyamatnak azonban még az elején járunk, és mindez nem jelenti azt, hogy

2. ábra: A nagy napenergia-vállalatok jövőbeli energia-termelési értéke összevetve az olajvállalatok kitermelésével (exajoule, EJ)

Forrás: Bloomberg

a nyugati olajvállalatok elvesztik jelentőségüket: a legtöbb elemzés szerint a globális kőolaj-felhasználás [2030-ban fog tetőzni](#), majd lassan csökken.

A kérdés túlmutat a zöldátállás klímavédelmi fontosságán

Az olcsó és könnyen elérhető energia az első ipari forradalom óta a gazdasági felemelkedés alapját jelenti: ez juttatta a szénben gazdag Nagy-Britanniát, Németországot és az Egyesült Államokat nagyhatalmi pozícióba, a nyersolaj térnyerése pedig hatalmat hozott Oroszországnak és a Közel-Keletnek, miközben Amerika globális vezető szerepét is kiterjesztette. A történelem során elsősorban azok előtt nyílt meg a hegemon hatalmi szerep lehetősége, amelyek az új, korszakalkotó energiafolyamok forrásvidékét ellenőrizték, és azt képesek voltak a saját gazdaságuk szolgálatába állítani. **Jelenleg hét kínai vállalatnak nagyobb részesedése van a 21. század energiaforrásában, mint a 20. századot uraló, „hét nővérnek” nevezett nyugati olajtársaságoknak.** Ha meg akarjuk érteni Washington geopolitikai szorongásának a gyökereit, amely a kínai zöldtechnológiákkal szembeni kemény fellépéseit fűti, nem lehet figyelmen kívül hagynunk ezt a tényt.

Bár a megújuló energiahordozók a fosszilis tüzelőanyagokhoz képest szélesebb körben elérhetőek a világban, a hasznosításukhoz szükséges **ellátási láncok továbbra is pár országban, főleg Kínában koncentrálódnak.** Az ázsiai óriás ugyanis szélerőművekben, energiatárolókban, elektrolízátorokban, napelemekben és hőszivattyúkban is dominálja a piacot. **A Kínáról való gazdasági leválás többek között ezért is érintené rendkívül hátrányosan Európát, ugyanis ezeknél a termékeknél rövid időn belül nem lehet alternatív beszerzési forrást találni.**

IA MAKRONÓM INTÉZETRŐL

A Makronóm Intézet 2020-ban azért jött létre, hogy a patrióta és pragmatikus gazdaságpolitikai szemlélet kiterjesztésének motorja legyen, a magyar gazdaság fejlődése iránt elkötelezett kutatóknak és kutatásoknak otthont, megjelenési felületet biztosítson.

A gazdaság működéséről, pillanatnyi állapotáról minden korábbinál több és részletesebb adat áll rendelkezésünkre. Ez lehetővé teszi, hogy a múltbeli történéseket megértsük, a jelenben pontos képet alkossunk a nemzetgazdaságról és megértsük a hazai, valamint nemzetközi fejlődési irányokat. Hisszük, hogy az adatok elemzése csak akkor vezet az igazság közelébe, ha részrehajlás nélkül, de nem cél- és érzelemmentesen tekintünk az eredményekre.

A Makronóm Intézet feladatának tekinti a hazai gazdaságpolitika eredményeinek közérthető formában történő bemutatását, annak céljait az adat- és értékalapú elemzés módszereivel kívánja támogatni.